

Universiteter: Nye forskrifter og tilsyn mot Nord universitet

TOR [O \(http://www.khrono.no/2015/11/opprettet-tilsynsak-mot-nord-universitet#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/2015/11/opprettet-tilsynsak-mot-nord-universitet#disqus_thread)
SDAG, 5. NOVEMBER 2015 - 10:05

TEKST:

[EVA TØNNESEN \(MAIL TO: EVA.TONNESSEN@KHRONO.NO\)](mailto:EVA.TONNESSEN@KHRONO.NO)

TEKST:

[HEGE LARSEN \(MAIL TO: REDAKSJONEN@KHRONO.NO\)](mailto:HEGE.LARSEN@KHRONO.NO)

Akkreditering. Torsdag kom regjeringens forslag til forskrifter med krav til universitetene. Samtidig oppretter NOKUT tilsynsak mot det som skal bli Nord universitet.

Regjeringen foreslår å skjerpe kravene til høyskoler som ønsker å bli vitenskapelig høyskole eller universitet. I tillegg skjerpes kravene for å kunne opprette master- eller doktorgradsstudier.

– Jeg er positiv til at høyskoler kan bli universitet eller vitenskapelig høyskole når det er begrunnet i faglige ambisjoner og mål om høyere kvalitet. Nå sender vi forslag til skjerpede krav på høring, sier kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen, i en [pressemelding fra departementet](https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/strengere-krav-for-a-bli-universitet/id2460234/) (<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/strengere-krav-for-a-bli-universitet/id2460234/>).

De nye kravene

Regjeringen foreslår følgende nye krav:

- Institusjonene må kunne tilby doktorgradsstudier i fire fag alene for å kunne bli universitet. Dette er en videreføring av gjeldende krav.
- Doktorgradene skal være godt dekkende for institusjonens faglige profil
- For å bli akkreditert som vitenskapelig høyskole eller universitet må institusjonene dokumentere at de allerede oppfyller kravet om minimum 15 doktorgradsstudenter per program over tid.
- Institusjonene må dokumentere at minimum to av doktorgradsprogrammene gjennomsnittlig uteksaminerer minimum fem kandidater per år over en treårsperiode. Ved akkreditering som vitenskapelig høyskole må det dokumenteres at minimum fem kandidater uteksamineres årlig i løpet av en treårsperiode.
- Doktorgradsstudiet ved en vitenskapelig høyskole skal dekke den faglige profilen.

Se også:

- **Her er høringspapirene** (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forslag-til-endring-i-forskrift-om-kvalitetssikring-og-kvalitetsutvikling-i-hoyere-utdanning-og-fagskoleutdanning/id2460086/>)
- **Skjematisk oversikt over endringene** (<http://www.khrono.no/sites/khrono.no/files/skjematisk-oversikt-over-endringsforslag.pdf>)

To av tre fusjoner er ok

NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) setter i gang en tilsynsprosess med det kommende Nord universitet, som fra 1. januar 2016 vil omfatte Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag.

1. januar 2016 vil tre universiteter fusjonere med ulike høyskoler. NOKUT har gjennomgått tallmaterialet om disse fusjonene knyttet til omfang og nivå på forskningen og forskerutdanningen.

I en pressemelding beskriver NOKUT at to av disse tre fusjonene lener seg på veletablerte, brede universiteter som fusjonerer med mindre høyskoler.

Det gjelder nye NTNU og nye UiT– Norges arktiske universitet.

Tilsynsak mot Nord universitet

For fusjonen mellom Universitetet i Nordland og høyskolene i Nesna og Nord-Trøndelag er situasjonen annerledes. Her skjer fusjonen ut fra et av Norges nyeste og minste universiteter,

samtidig som de to høgskolene som inngår i fusjonen i dette tilfellet er like store som universitetet. Dette krever ekstra oppmerksomhet, beskriver NOKUT.

— Vår kartlegging gir indikasjoner på at det nye fusjonerte Nord universitet vil ha utfordringer med å være på nivå med sammenliknbare universiteter innenfor disse områdene, sier NOKUTs direktør Terje Mørland (bildet over), og legger til:

— Forskerutdanning, stillingskompetanse og vitenskapelig produksjon er områder som i særlig grad skiller universitetene fra høgskolene. Vi vil derfor allerede nå opprette en dialog med de tre institusjonene som skal fusjonere 1. januar. Samtidig som vi utvider kartleggingen vår, vil vi etterspørre om det foreligger klare og realistiske planer ved det nye universitetet for å styrke disse områdene.

Ikke revidering

NOKUT poengterer i pressemeldingen at selv om målet med dagens struktur og fusjonsprosesser er økt kvalitet, er det imidlertid ikke alltid automatikk i at en fusjon samlet sett bidrar til bedre kvalitet.

— NOKUT følger derfor nøye med på de institusjonene innen høyere utdanning som har fusjonert og som har tenkt å fusjonere, sier Mørland.

NOKUT er foreløpig i en innledende fase av en tilsynsprosess.

— NOKUT har ikke besluttet å igangsette revidering av universitetsakkrediteringen til Nord universitet. En slik revidering vil eventuelt kunne bli igangsatt av NOKUT på et senere tidspunkt, heter det i pressemelding.

Innen 2018 for dagens universitet

Forskriftene som innebærer nye krav til universiteter blir nå sendt ut på høring.

– Når de nye kriteriene er fastsatt, vil vi legge til rette for effektive og smidige søknadsprosesser for høyskoler som vil bli universitet eller vitenskapelig høyskole, samtidig som faglige hensyn ivaretas, sier Røe Isaksen, i departementets pressemelding.

Dagens universiteter og vitenskapelige høyskoler må også oppfylle de nye kravene innen utløpet av 2018.

Nye doktor- og masterkrav

Regjeringen foreslår i tillegg å øke kravene for å kunne opprette master- eller doktorgradsstudier.

– Målet er å unngå at master- og doktorgradsprogrammer blir for smale og sikre at fagmiljøene har tilstrekkelig forskningstyngde og kvalitet, sier Røe Isaksen.

Regjeringen foreslår følgende nye krav:

- Større faglig bredde i master- og doktorgradsstudier enn det som har vært godkjent på grunnlag av dagens kriterier.
- Master- og doktorgradsstudier kan kun opprettes i fagmiljøer som allerede er faglig sterke.
- Studiene skal være basert på oppdatert forskning.
- Kompetansen i fagmiljøet bør speile bredden av fag som studentene skal undervises i.

Disse kravene vil også gjelde for alle etablerte master- og doktorgradsstudier. De må fylle kravene innen utgangen av 2018.

Regjeringen foreslår dessuten å tydeliggjøre det ansvaret Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) har for å føre tilsyn med kvaliteten ved utdanningstilbudet til universitetene og høyskolene. Målet er å styrke NOKUTs bidrag til kvalitetsheving i universitets- og høyskolesektoren.

I underkant i Nordland

Universitetet i Nordland (UiN) ligger på grensen av det de nye kravene fra Storting og regjering innebærer. I 2014 hadde de 20 disputaser, men hittil i 2015 har de bare hatt 12, og de når ikke målet på 20. UiN har per i dag også bare ett doktorgradsprogram som tilfredsstiller kravet om 5 årlige disputaser siste tre år på rad.

(Ny rektor ved Nord universitet, Bjørn Olsen, har en jobb å gjøre for å holde universitetet innenfor nye og strengere krav. Foto: UiN)

Høgskolene i Nesna og Nord-Trøndelag har ikke egne doktorgradsprogrammer, men bidrar med 30,6 stipendiater knyttet til programmer på andre institusjoner til det nye Nord universitet.

Begge de to nye universitetene Agder og Stavanger ser ut til å klare de nye kravene med grei margin, både målt på kort og lang sikt, det er UiN som ligger dårligst an av de yngste universitetene.

Disputaser egne doktorprogram	2012	2013	2014	1. halvår 2015
HiOA	5	5	4	5 (12*)
Sør-Øst Norge	6	6	11	4
Nord universitet	15	19	20	8
UiAgder	18	18	27	5
Profesjon vest**	-	-	0	0

(Merknader i tabell: * Anslag for 2015. **Profesjon vest: Stord/Haugesund, Sogn og Fjordane, Bergen, har ett doktorgradsprogram på Høgskolen i Bergen oppretta i 2014.)

Fakta

Nye og gamle regler for å bli universitet

Det er særlig på punktet om doktorgradsprogrammene og krav til omfang og gjennomstrømning, gamle og nye regler er forskjellig:

De nye kriteriene:

- Høgskolene som vil bli universitet, må dokumentere at de har minst 15 studenter per doktorgradsprogram over tid.
- De må også dokumentere at minst to av doktorgradsprogrammene uteksaminerer i gjennomsnitt fem kandidater per år over en treårsperiode.
- Universitetsakkreditering avhenger av at de fire doktorgradsutdanningene dekker institusjonens hovedområder og ikke kun omfatter mindre deler av institusjonens faglige virksomhet.

De viktigste gamle kriteriene:

- Institusjonen skal ha minst fire doktorgradsutdanninger med jevnlig opptak av et rimelig antall kandidater.
- For minst to av doktorgradsutdanningene kreves det at kandidater har disputert innen rimelig tid.
- For to av doktorgradsutdanningene er minstekravet at et rimelig antall kandidater i minst to år har hatt tilfredsstillende progresjon i doktorgradsløpet

Nye kriterier: [Stortingsmelding 18 \(2014-2015\) «Konsentrasjon for kvalitet» \(side 43-57\)](#)

<http://www.khrono.no/sites/khrono.no/files/stortingsmelding-struktur.pdf>

De gamle kriteriene: [NOKUTs veileder for å bli universitet](#)

http://www.khrono.no/sites/khrono.no/files/150427_akkreditering_som_universitet.pdf

Les mer

Mener HiOA er et universitet (</samfunn-struktur/2015/09/mener-hioa-allerede-er-universitet>)

ONSDAG, 23. SEPTEMBER 2015 - 10:29 [9 \(/samfunn-struktur/2015/09/mener-hioa-allerede-er-universitet#disqus_thread\)](/samfunn-struktur/2015/09/mener-hioa-allerede-er-universitet#disqus_thread)

Langt fram for dem som vil bli universitet på tradisjonelt vis (</campus/2015/10/krevende-doktorkrav>)

TIRSDAG, 13. OKTOBER 2015 - 9:36 [2 \(/campus/2015/10/krevende-doktorkrav#disqus_thread\)](/campus/2015/10/krevende-doktorkrav#disqus_thread)

Eneste som produserer nok doktorgrader på høgskolen (</campus/2015/10/eneste-som-produserer-nok-doktorgrader>)

ONSDAG, 14. OKTOBER 2015 - 15:58 [2 \(/campus/2015/10/eneste-som-produserer-nok-doktorgrader#disqus_thread\)](/campus/2015/10/eneste-som-produserer-nok-doktorgrader#disqus_thread)

Les flere saker fra Khrono

VIS MER

<u>– Mediene bruker forskning til å skremme vettet av oss</u>	<u>Journalistutdanningen fyller 50 år både i teori og praksis</u>	<u>Da rektor Kjeller</u>
<u>(http://khrono.no/2015/11/mediene-bruker-forskning-til-skremme-vettet-av-oss? utm_source=sprinkle&utm_medium=widget-56125571cdd89&utm_content=www.khrono.no)</u>	<u>(http://khrono.no/2015/10/professorer-journalistikk? utm_source=sprinkle&utm_medium=widget-56125571cdd89&utm_content=www.khrono.no)</u>	<u>(http://khrono.no/2015/10/professorer-journalistikk? utm_source=sprinkle&utm_medium=widget-56125571cdd89&utm_content=www.khrono.no)</u>
<u>«Frys» forankret i statsråd</u> <u>(http://khrono.no/2015/10/frysvedtak-</u>	<u>Månedlig tillitssjekk av syriske papirer</u> <u>(http://khrono.no/samfunn/2015/11/innf</u>	<u>Bare ti p</u> <u>(http://khrono.no/samfunn/2015/11/innf</u>

STROSSLE ([HTTP://WWW.STROSSLE.COM/](http://www.strossle.com/))

0 Kommentarer Khrono

 Logg inn ▾ Anbefal Del

Nyeste først ▾

Start diskusjonen...

Vær den første til å kommentere.

OGSÅ PÅ KHRONO

HVA ER DETTE?

Mens vi venter på likestilling vil regjeringen vurdere tiltak

3 kommentarer • for 17 dager siden

Jens Petter Berg — Uten kvinner i toppledelsen blir veien til flere kvinnelige professorer tyngre å gå! På HiOAs styremøte tirsdag 27. oktober ...

Vurderer fakultetsråd på nytt

3 kommentarer • for 9 dager siden

Curt Rice — Når jeg opplever at både noen representanter på IDF-møte og noen styremedlemmer er opptatt av saken, finner ...

UiO-HiOA-gruppe

7 kommentarer • for 15 dager siden

Kari Skrautvol — Så er det et viktig moment inn i denne diskusjon og det er at bachelorutdanningen i sykepleie ved HiOA. ...

Bedre samarbeid med utviklingsland

Én kommentar • for 8 dager siden

Jenkins — Det er absolutt behov for å rydde opp i kvotestudentordningen, særlig hvor det gjelder doktorgrader. For studenter som tar

 Abonnér Legg Disqus til på din nettside Personvern

Fra seksjonene

SISTE

Debatt

Vil opprette eget fakultet for utdanning (/debatt/vil-opprette-eget-fakultet-utdanning)

Lærerutdanning. Tre tidligere ledere for lærerutdanningen ved NTNU tar til orde for å samle all lærerutdanning i den fusjonerte institusjonen i et eget fakultet for lærerutdanning og utdanningsvitenskap, både av faglige og strategiske årsaker.

[o \(http://www.khrono.no/node/338863#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/338863#disqus_thread)

Frykter ikke «obligatorisk» utveksling (/debatt/obligatorisk-utveksling-er-ingenting-frykte)

Utteksling. I Bergen er studentledere positive til forslag om at studenter får krav om å dra på utveksling.

[1 \(http://www.khrono.no/node/337546#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/337546#disqus_thread)

Vi håper boken beveger fagfeltet (/debatt/hva-slags-type-kunnskapsprosjekt-har-dette-vaert)

Ny bok. Vår intensjon har vært å komme med en bok som vi håpet skulle bevege fagfeltet, skriver professor emerita Irene Levin i dette innlegget om den nye grunnboka Sosialt arbeid som hun og tre andre redaktører har holdt på i fire år.

[o \(http://www.khrono.no/node/336948#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/336948#disqus_thread)

Kunnskapsbygging i sosialt arbeid (/debatt/kunnskapsbygging-i-sosialt-arbeid)

Sosialt arbeid. Vier sosialt arbeid tilstrekkelig oppmerksomhet til, og har nødvendige redskaper til, samfunnsoppdraget, spør professor Mona Sandbæk blant annet i dette innlegget.

[o \(http://www.khrono.no/node/336946#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/336946#disqus_thread)

Karriere

Gjør fremragende satsing permanent (/karriere/2015/09/fremragende-utdanning-blir-permanent)

Utdanning Ordningen med Sentre for fremragende utdanning (SFU) blir permanent. Det lover statssekretær Bjørn Haugstad.

09. september,

[2 \(/karriere/2015/09/fremragende-utdanning-blir-permanent#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/336946#disqus_thread)

2015

Vanskeligere å få opprykk til professor (/2015/09/strengere-opprykk)

Opprykk Fra 15. september blir det vanskeligere å få opprykk innen høyere utdanning og forskning.

02. september, 2015

[1 \(/2015/09/strengere-opprykk#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/336946#disqus_thread)

Hvem kan få årets Hjernekraftpris? (/samfunn-karriere/2015/08/hvem-blir-arets-hjernekraft)

Forskerforbundet For tredje år på rad utlyser Forskerbundet Hjernekraftprisen. Prisen er på 100.000 kroner.

27. august, 2015

[o \(/samfunn-karriere/2015/08/hvem-blir-arets-hjernekraft#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/336946#disqus_thread)

Campus

Seniorer samlet til inspirasjon og bilder (/campus/2015/11/samlet-til-apning-og-glede)

Forskning Landets største høgskole har et aktivt seniormiljø der deltakerne underviser, formidler og forsker som aldri før.

04. november, 2015

[o \(/campus/2015/11/samlet-til-apning-og-glede#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/336946#disqus_thread)

Kusma-epidemi sprer seg (/campus-student/2015/11/kusma-tilfeller-også-i-oslo)

Helse Tre tilfeller av kusma er oppdaget blant studenter i Oslo, et av dem ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Også Bergen er rammet. I Trondheim er over 70 studenter smittet.

04. november, 2015

[o \(/campus-student/2015/11/kusma-tilfeller-også-i-oslo#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/336946#disqus_thread)

Bare drøyt 8 prosent av studentene stemte (/2015/11/lav-valgoppslutning-blant-studenter)

Valg Studentene på landets største høgskole har i liten grad latt seg lokke til stemmeurnene med nye digitale virkemidler.

Oppslutningen har sunket fra 13,5 til 8,4 prosent på tre år.

04. november, 2015

[o \(/2015/11/lav-valgoppslutning-blant-studenter#disqus_thread\)](http://www.khrono.no/node/336946#disqus_thread)

Samfunn

Nye forskrifter og tilsyn mot Nord universitet (/2015/11/oppretter-tilsynsak-mot-nord-universitet)

Akkreditering Torsdag kom regjeringens forslag til forskrifter med krav til universitetene. Samtidig oppretter NOKUT tilsynsak mot det som skal bli Nord universitet.

05. november, 2015

[o \(/2015/11/oppretter-tilsynsak-mot-nord-universitet#disqus_thread\)](#)

Seier opp folk, men betalar ut millionbonusar (/2015/11/ma-spare-376-millioner-kroner-seier-opp-folk)

København Budsjettkutt gjer at Københavns Universitet må seie opp folk. Samstundes betalar dei ut millionar av kroner i bonusar til folk dei vil behalde.

04. november, 2015

[o \(/2015/11/ma-spare-376-millioner-kroner-seier-opp-folk#disqus_thread\)](#)

Vil ha Helgesen som ny styreleder i Sørøst (/samfunn-struktur/2015/11/vil-ha-helgesen-som-ny-styreleder-i-sorost)

Fusjon Fylkespolitikerne i Telemark vil ha KS-styreleder Gunn Marit Helgesen inn som ny styreleder i stedet for professor Rune Nilsen.

04.

[o \(/samfunn-struktur/2015/11/vil-ha-helgesen-som-ny-styreleder-i-sorost#disqus_thread\)](#)

nove

mber, 2015